

ΗΛΕΚΤΡΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ

εισαγωγή

1. ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ, ΑΚΟΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΗΧΟΥ

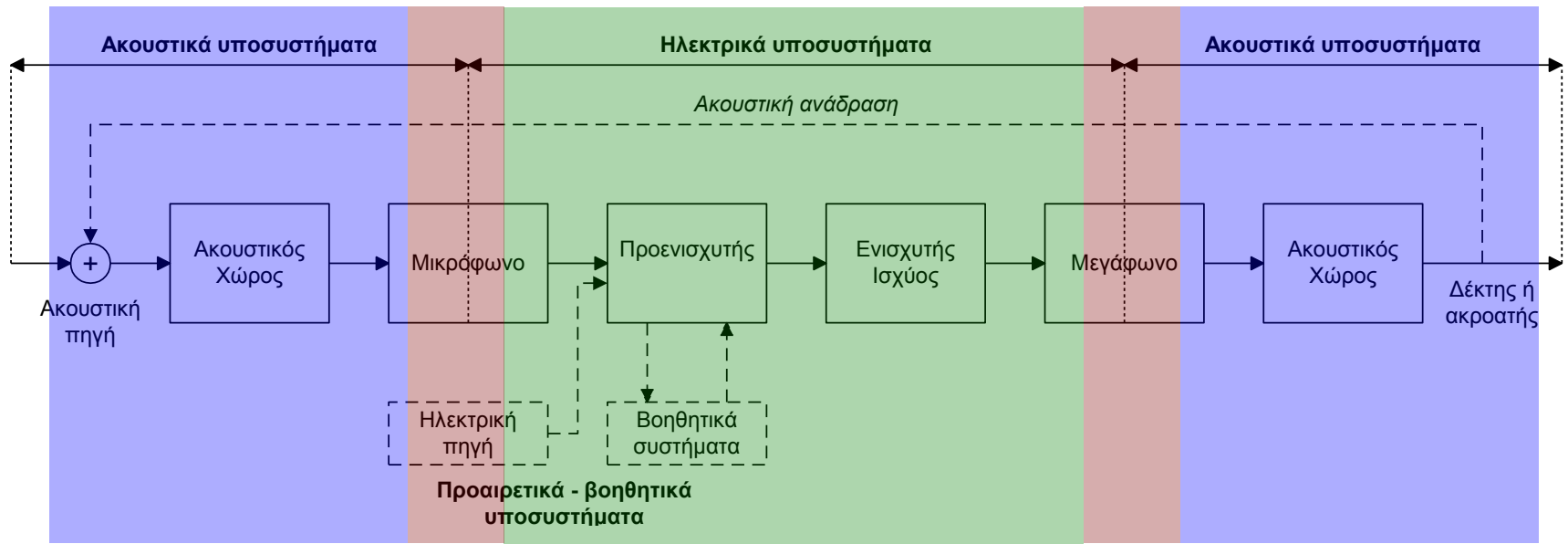
Γιάννης Μουρτζόπουλος

ΟΜΑΔΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΝΣΥΡΜΑΤΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

www.wcl.ece.upatras.gr/audiogroup/

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟ-ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ

γενικό διάγραμμα ενός πλήρους ηχητικού συστήματος

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟ-ΑΚΟΥΣΤΙΚΗΣ

τα κεφάλαια του μαθήματος

- Χαρακτηριστικά Η/Α συστημάτων
- Ακουστικές πηγές, πεδίο
- Ακουστικές μετρήσεις – θόρυβος
- Η/Α ισοδυναμίες – ανάλογα

θεωρία

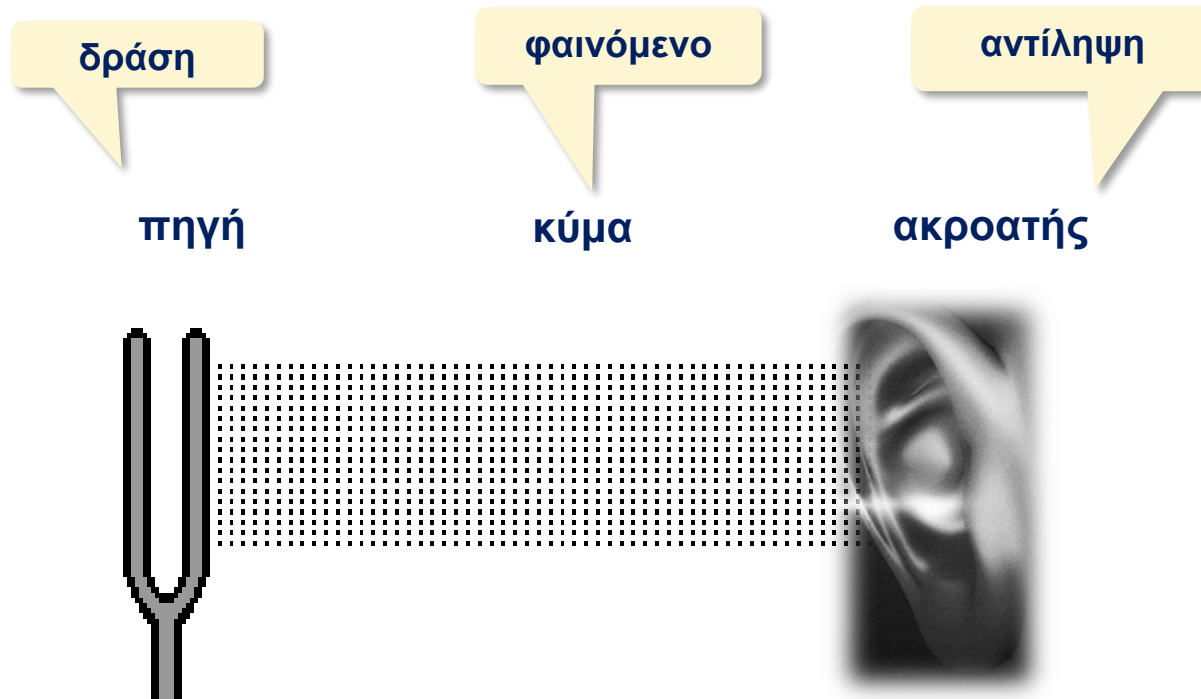
- Μικρόφωνα
- Μεγάφωνα
- Ακουστική κλειστών χώρων

συστήματα

- Ηχητικές εγκαταστάσεις
  - ακουστική κάλυψη
  - ηλεκτρικά συστήματα
  - συνδέσεις - παραδείγματα

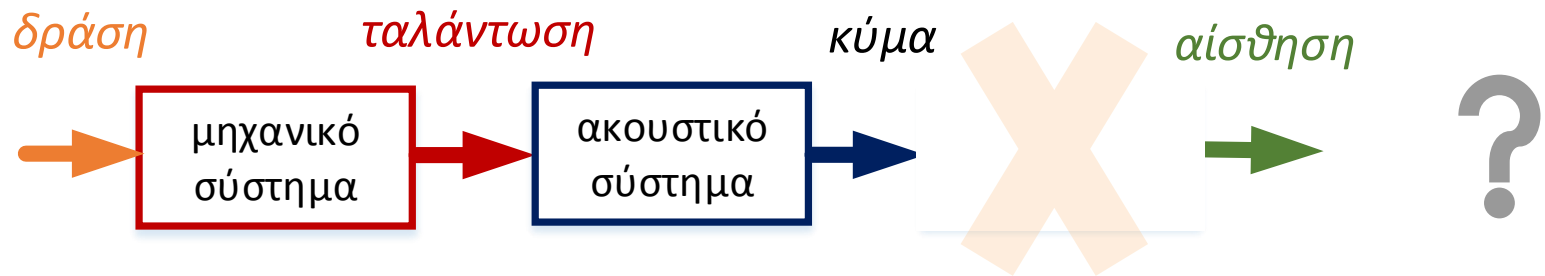
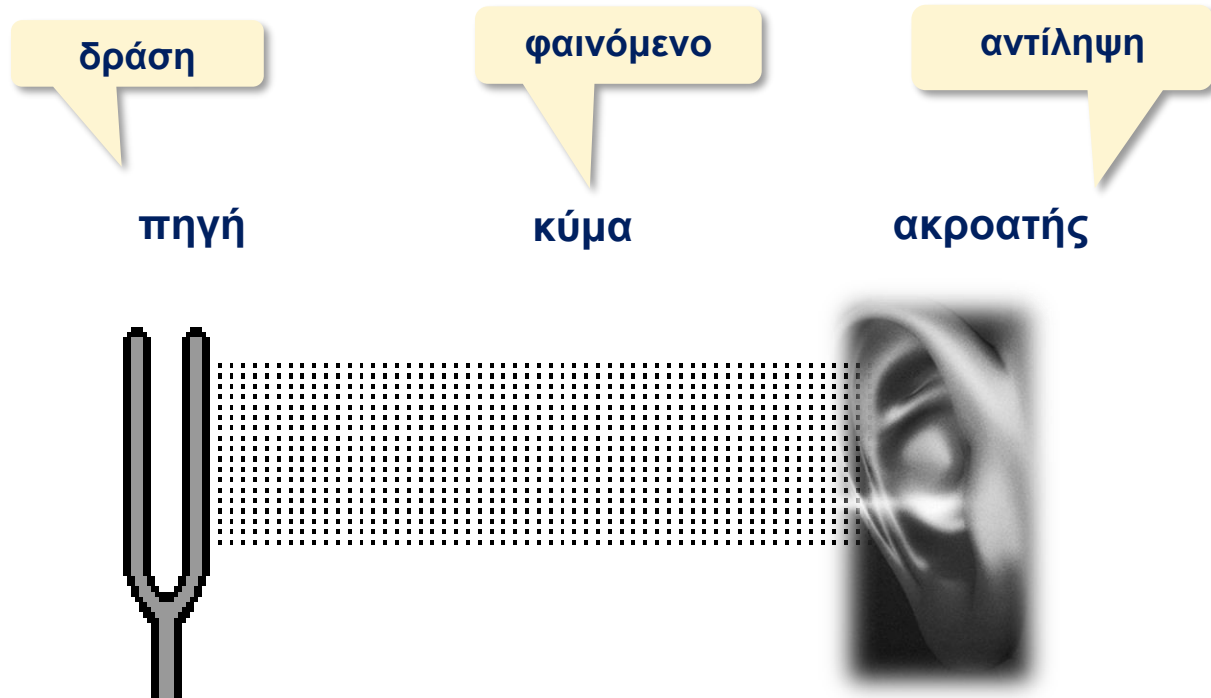
εφαρμογές

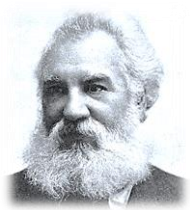
ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΗΧΟΣ;

- **ταλάντωση** από την πηγή δημιουργεί ένα **κύμα**
- το κύμα **διαδίδεται** προς τον **δέκτη** (ακροατής, μικρόφωνο)
- παράγει **ακουστικό ερέθισμα**

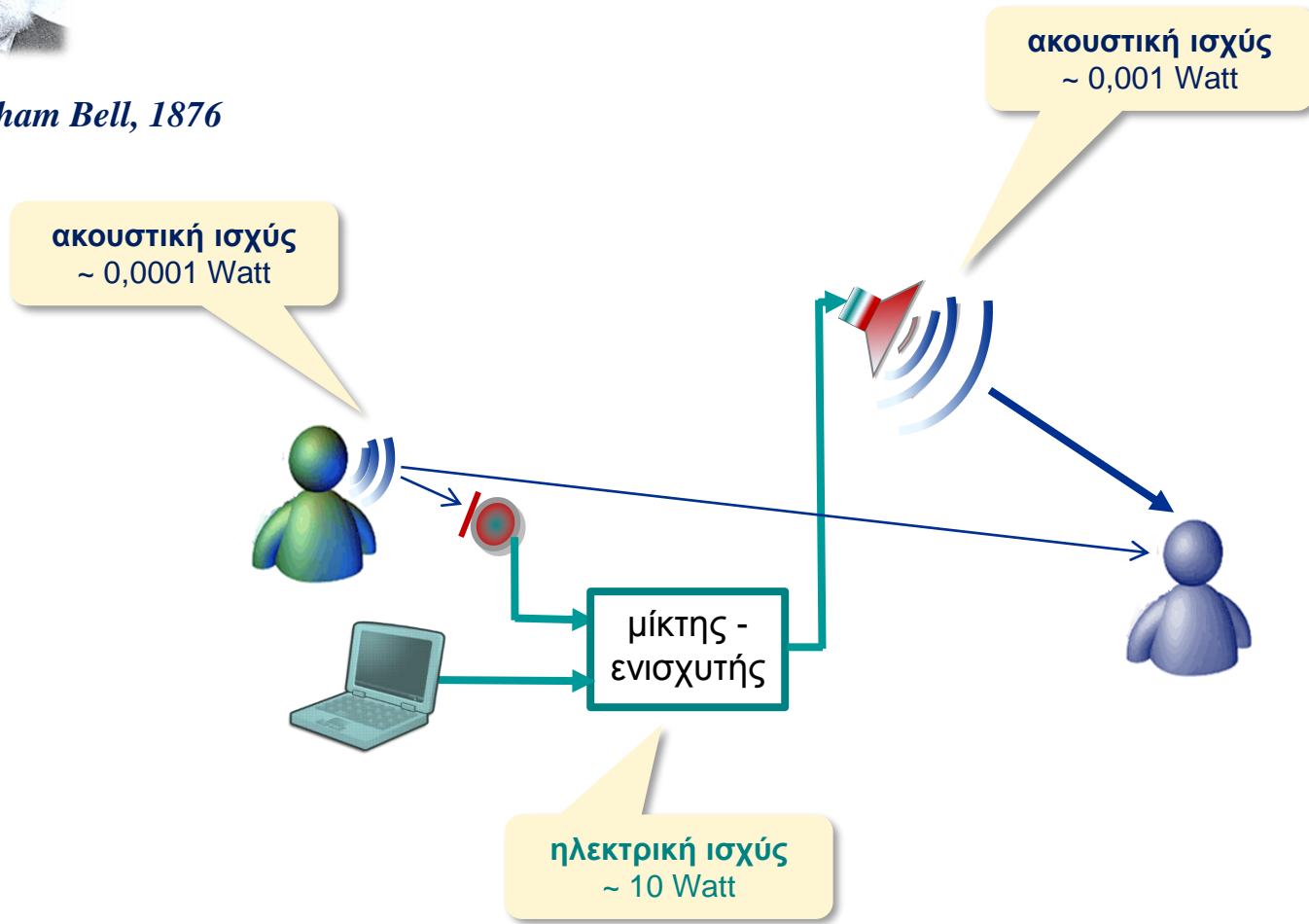
ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΗΧΟΣ;

Alexander Graham Bell, 1876

ηλεκτρο-μηχανικο-ακουστική μετατροπή

- ακουστικά κύματα παράγονται από **κίνηση σωματιδίων** (σε αέρια, υγρά, στερεά)
- παράγονται κυρίως από **μηχανικές ταλαντώσεις**
- απαιτείται **μάζα** και **δύναμη επαναφοράς** (αέρας,..., ελαστικό μέσο)
- **οπτικά κύματα** δεν παράγονται από κίνηση σωματιδίων
- είναι **ηλεκτρομαγνητικά κύματα** από σύζευξη μαγνητικού και ηλεκτρικού πεδίου
- μεταδίδονται στο **κενό** (τα ακουστικά κύματα, όχι)....

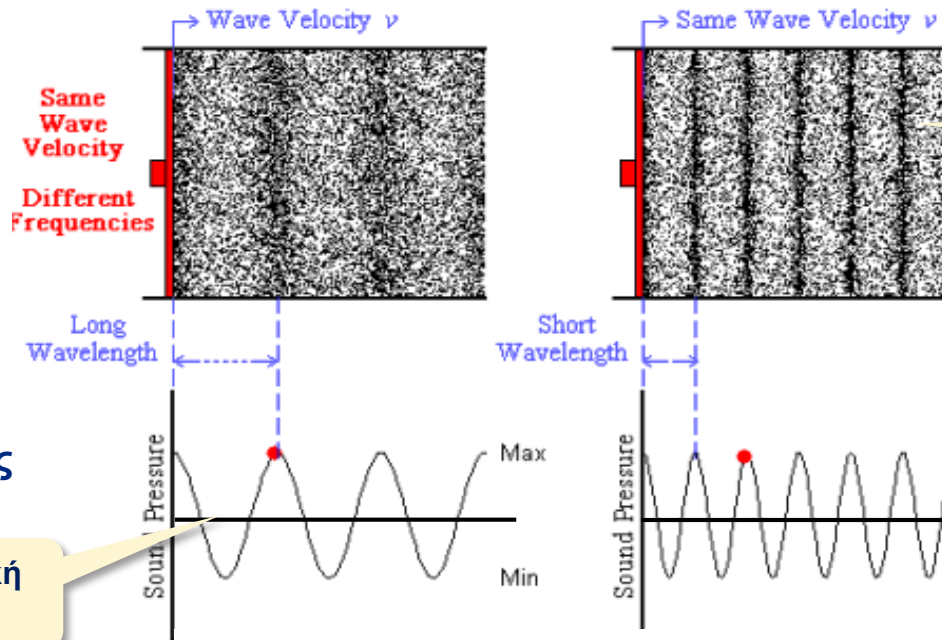
ακουστικό κύμα

πηγή: auditoryneuroscience.com

- ακουστικά κύματα παράγονται από **κίνηση σωματιδίων** (σε αέρια, υγρά, στερεά)
- παράγονται κυρίως από **μηχανικές ταλαντώσεις**
- απαιτείται **μάζα** και **δύναμη επαναφοράς** (αέρας, ..., ελαστικό μέσο)
- **οπτικά κύματα** δεν παράγονται από κίνηση σωματιδίων
- είναι **ηλεκτρομαγνητικά κύματα** από σύζευξη μαγνητικού και ηλεκτρικού πεδίου
- μεταδίδονται στο **κενό** (τα ακουστικά κύματα, όχι)....

ταχύτητα κύματος
~ 340 m/s

χαμηλές συχνότητες

ψηλές συχνότητες

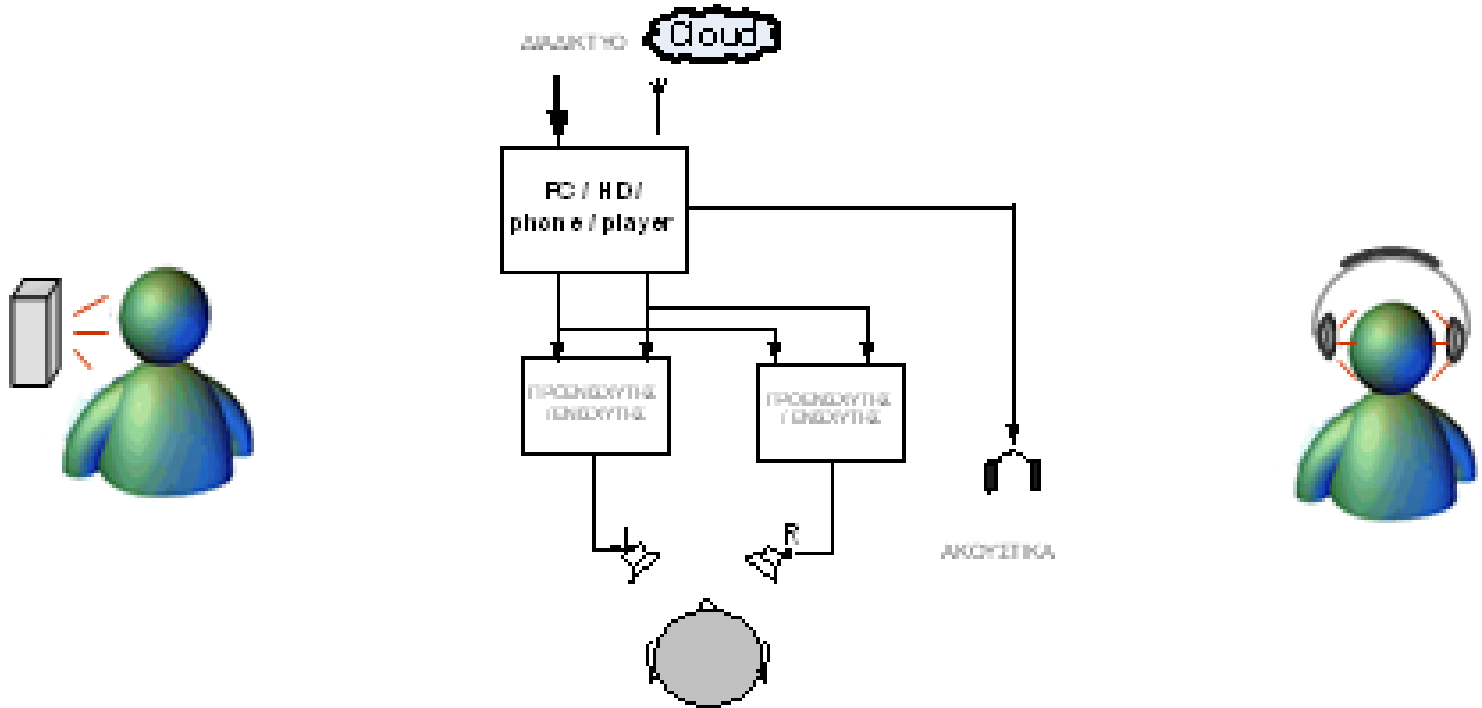
στατική ατμοσφαιρική
πίεση

πηγή: ISVR, Southampton University

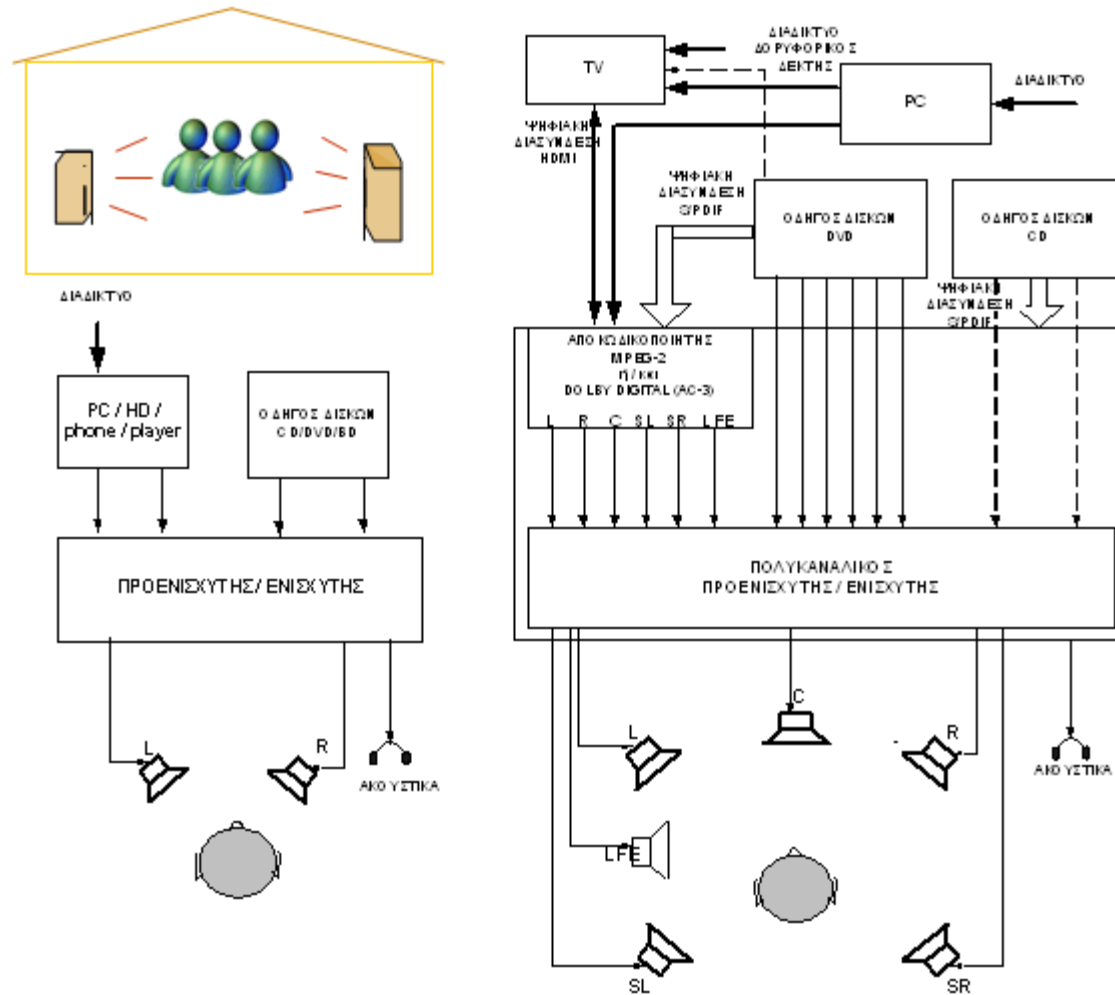
- ηχητικό κύμα: μικρές, γρήγορες εναλλαγές της πίεσης (εναλλαγή υπερπίεσης-υποπίεσης = συχνότητα)
- τα σωματίδια του κύματος κινούνται με ~ 0,16 Km/h – 0,45 m/s (για ~ 117 dB-SPL)
- μόνο ~ 150 στα 10^6 μόρια συμμετέχουν στο ηχητικό κύμα
- το ηχητικό κύμα τρέχει με 340m/s (~1234 Km/h)

συστήματα ατομικής ακρόασης

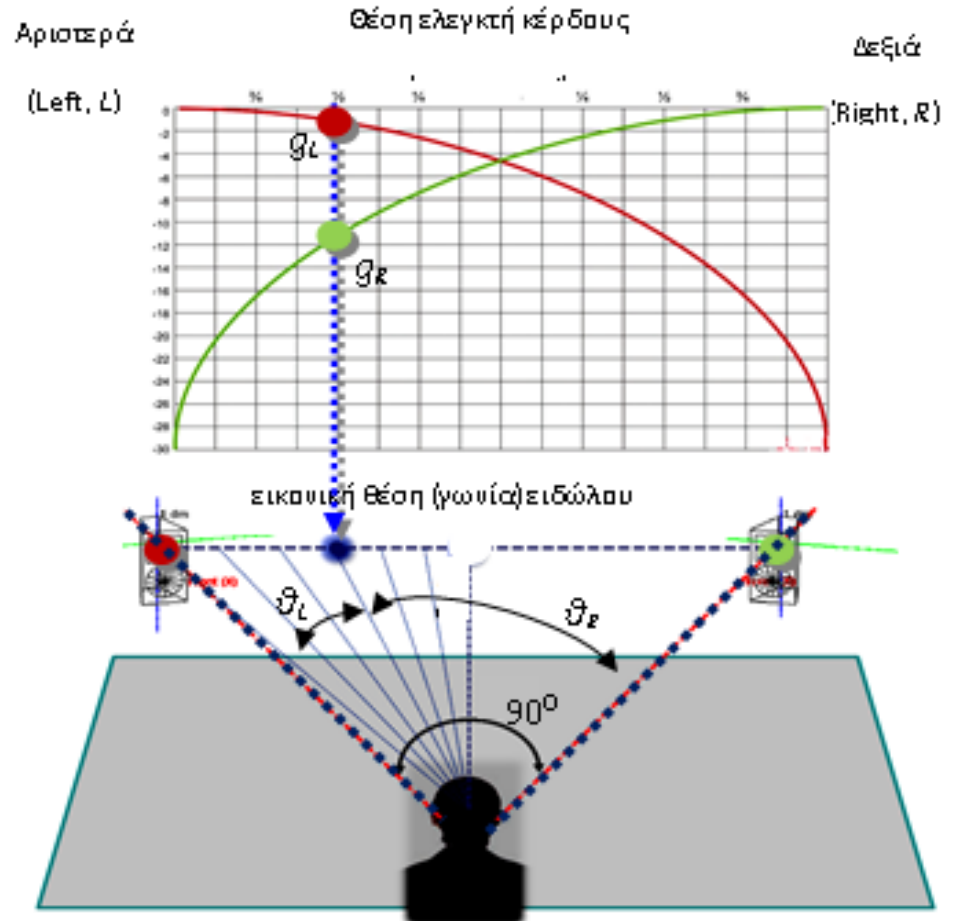
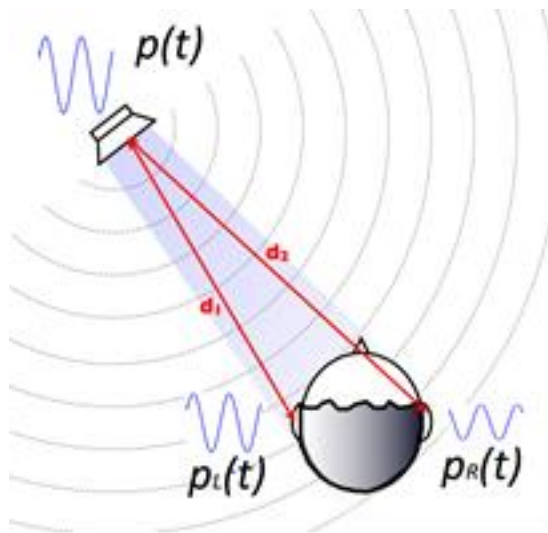

συστήματα οικιακής ακρόασης

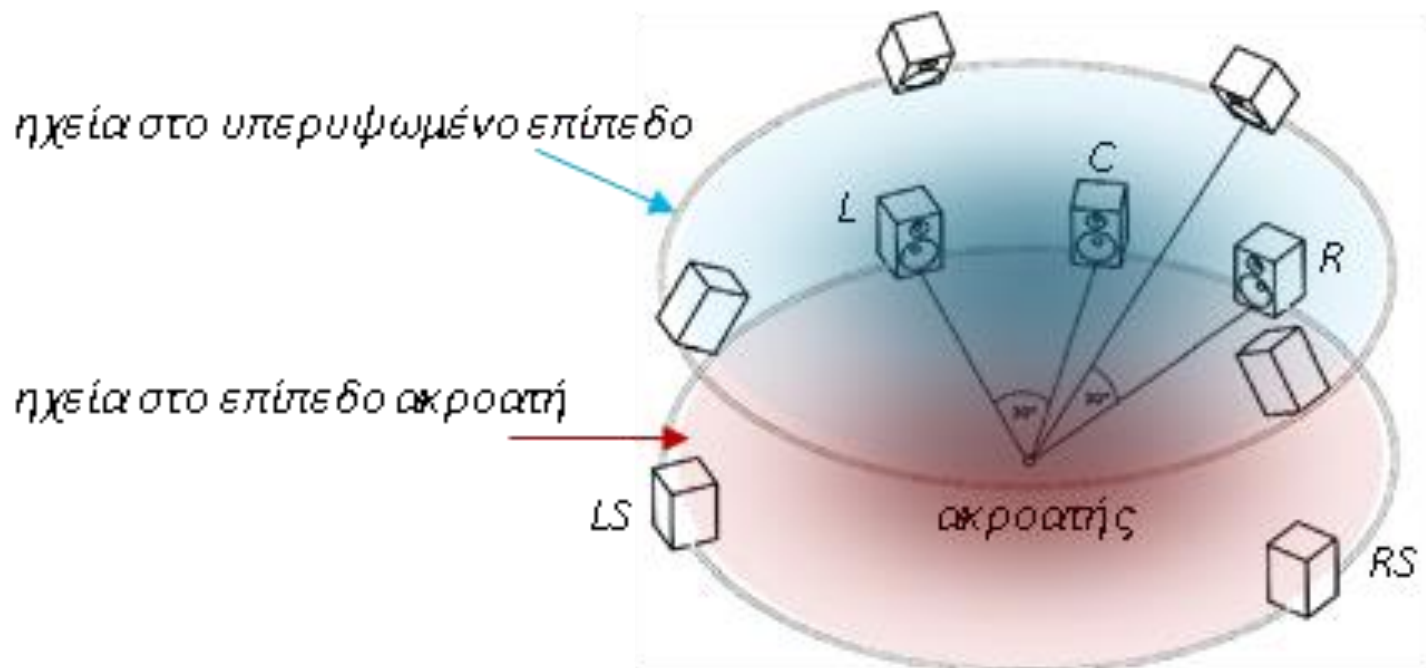

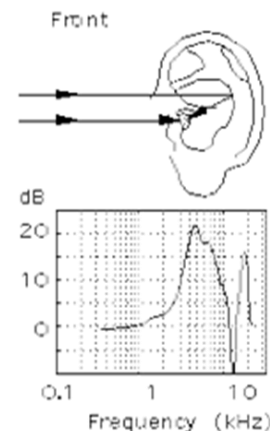
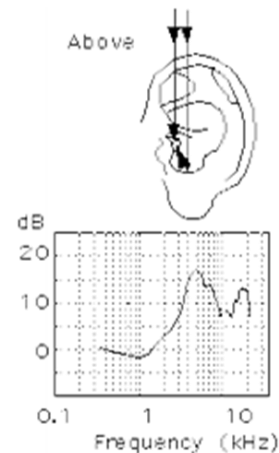
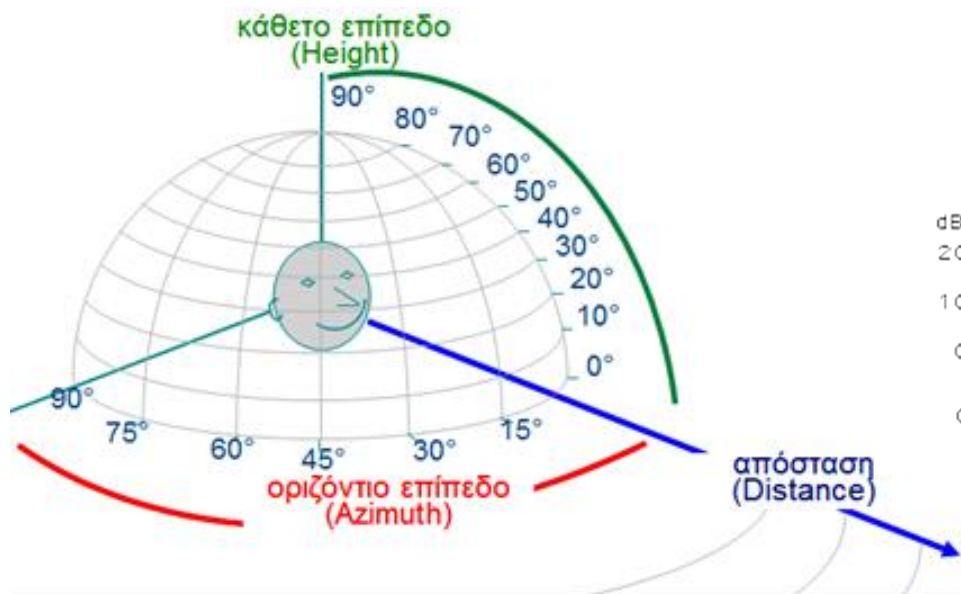
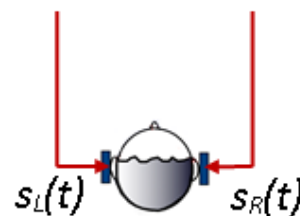
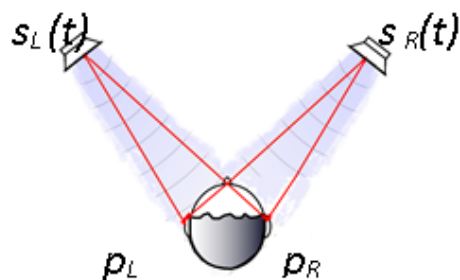
στερεοφωνία

πολυκαναλικά συστήματα

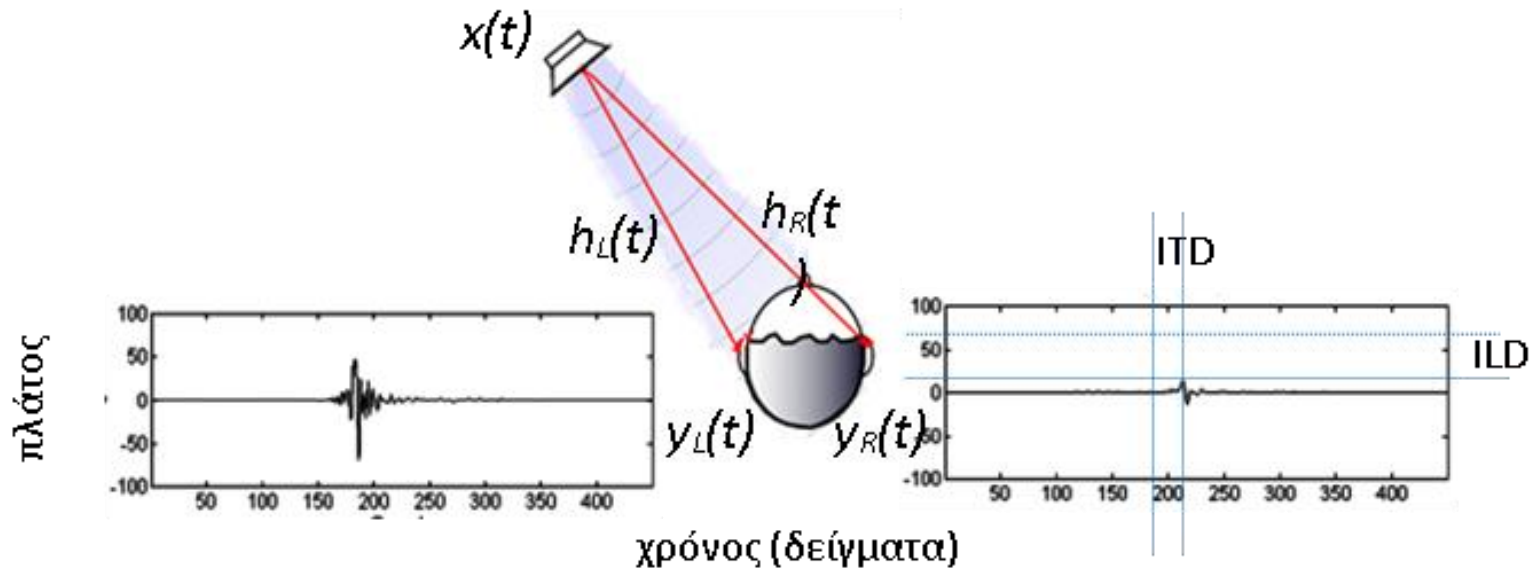

αμφιωτικά συστήματα

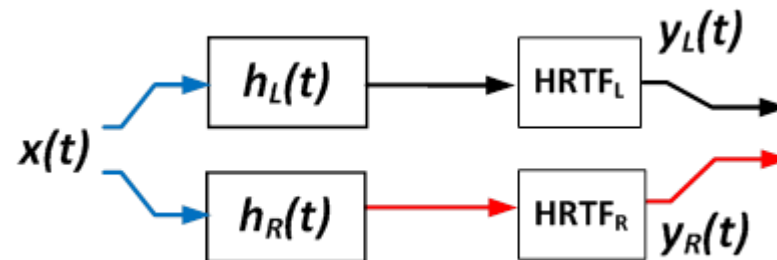

αμφιωτικά συστήματα

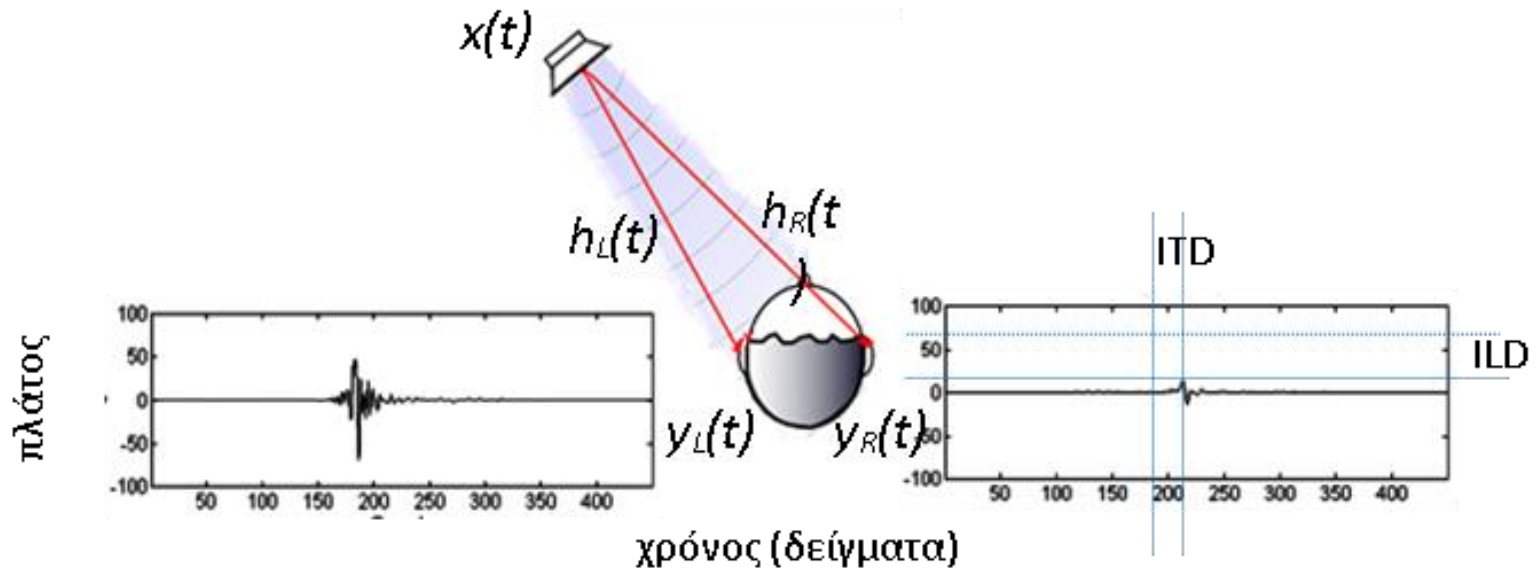

$$y_L(t) = x(t) * h_L(t) * HR_{TF_L}(t)$$

$$y_R(t) = x(t) * h_R(t) * HR_{TF_R}(t)$$

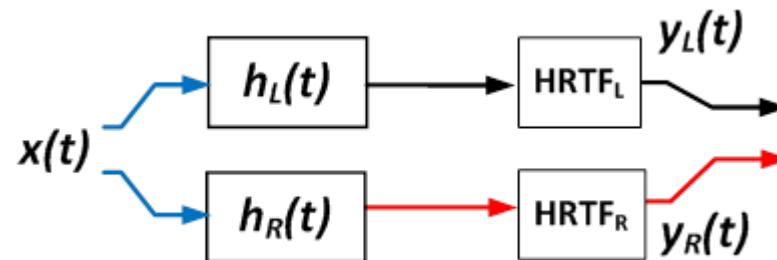

αμφιωτικά συστήματα

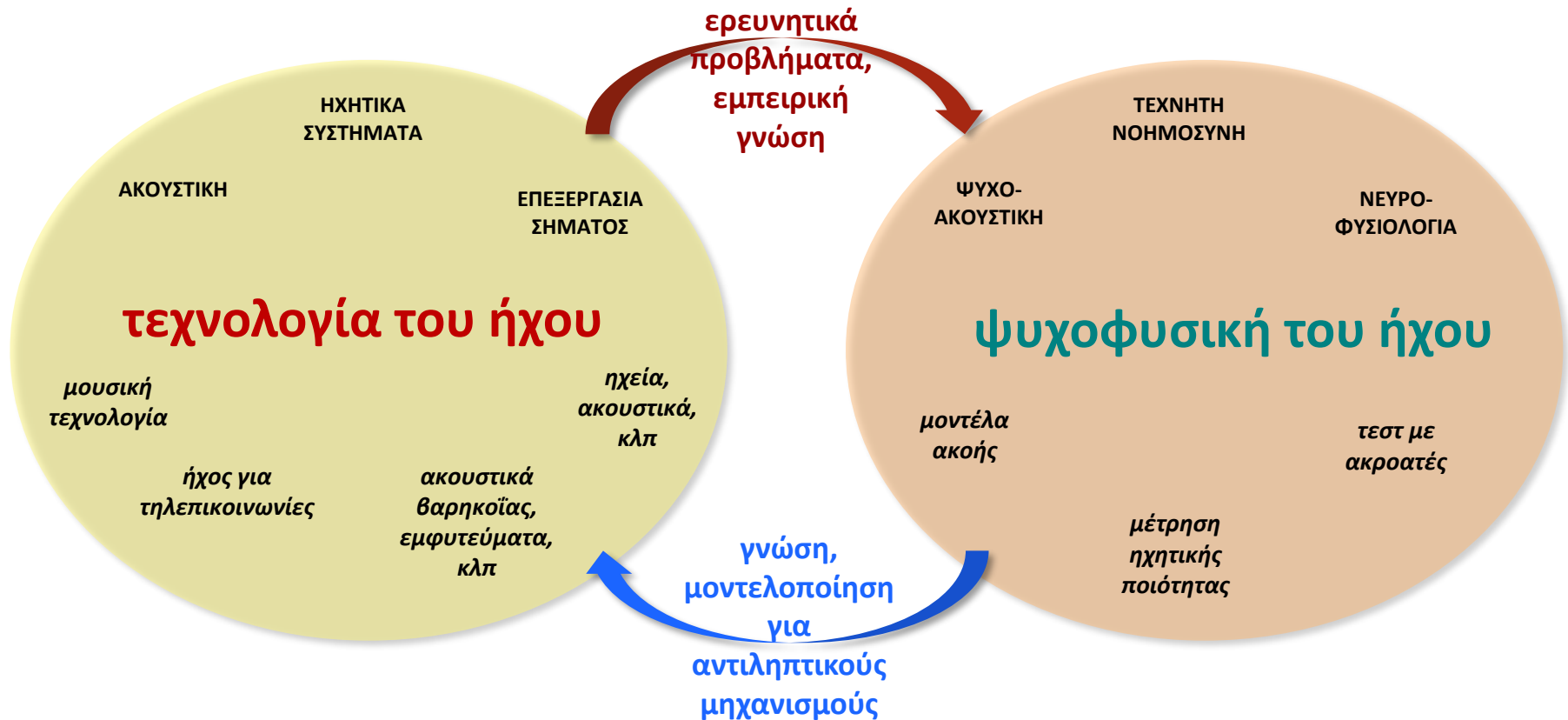

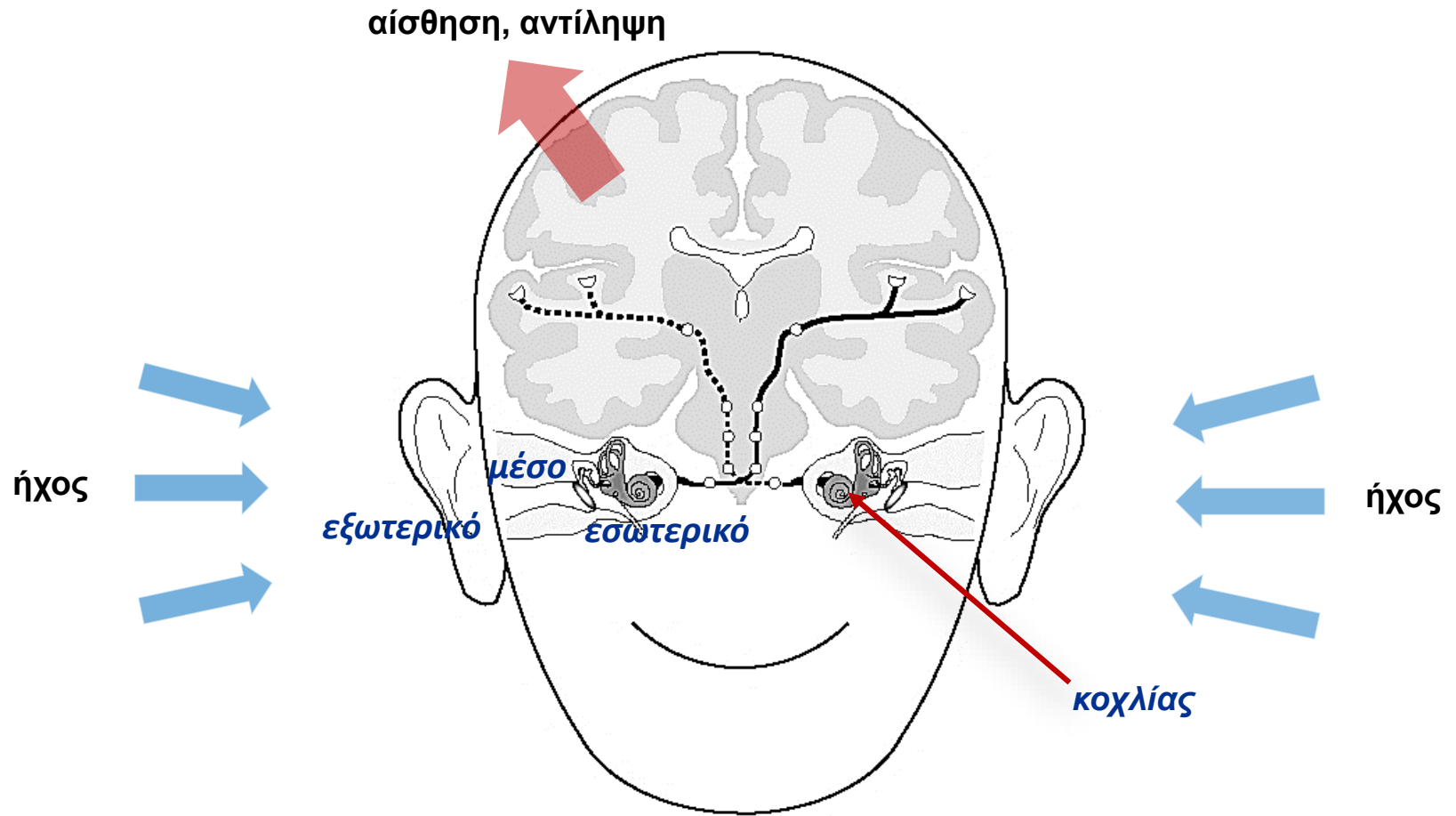
$$y_L(t) = x(t) * h_L(t) * HR_{TF_L}(t)$$

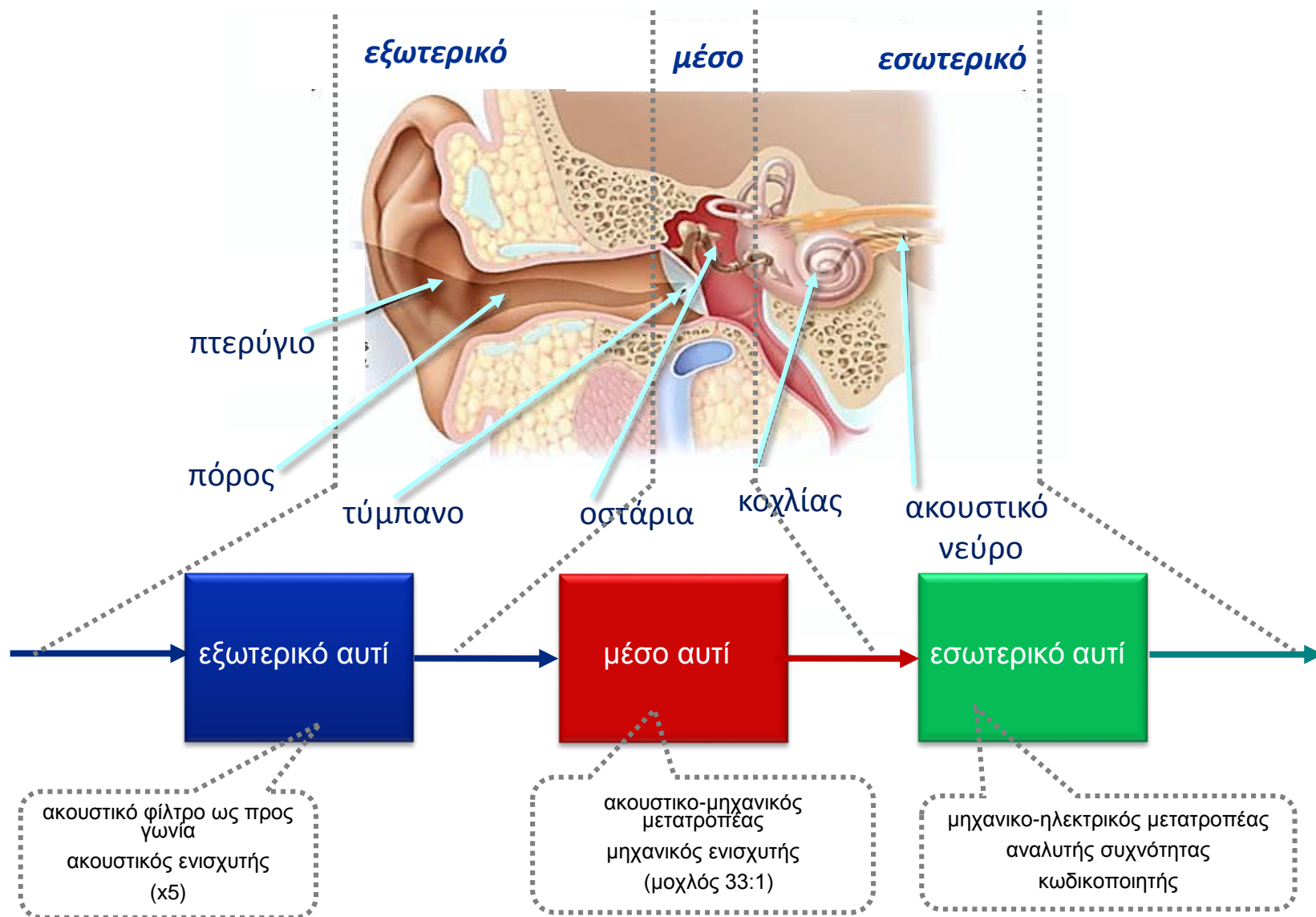
$$y_R(t) = x(t) * h_R(t) * HR_{TF_R}(t)$$

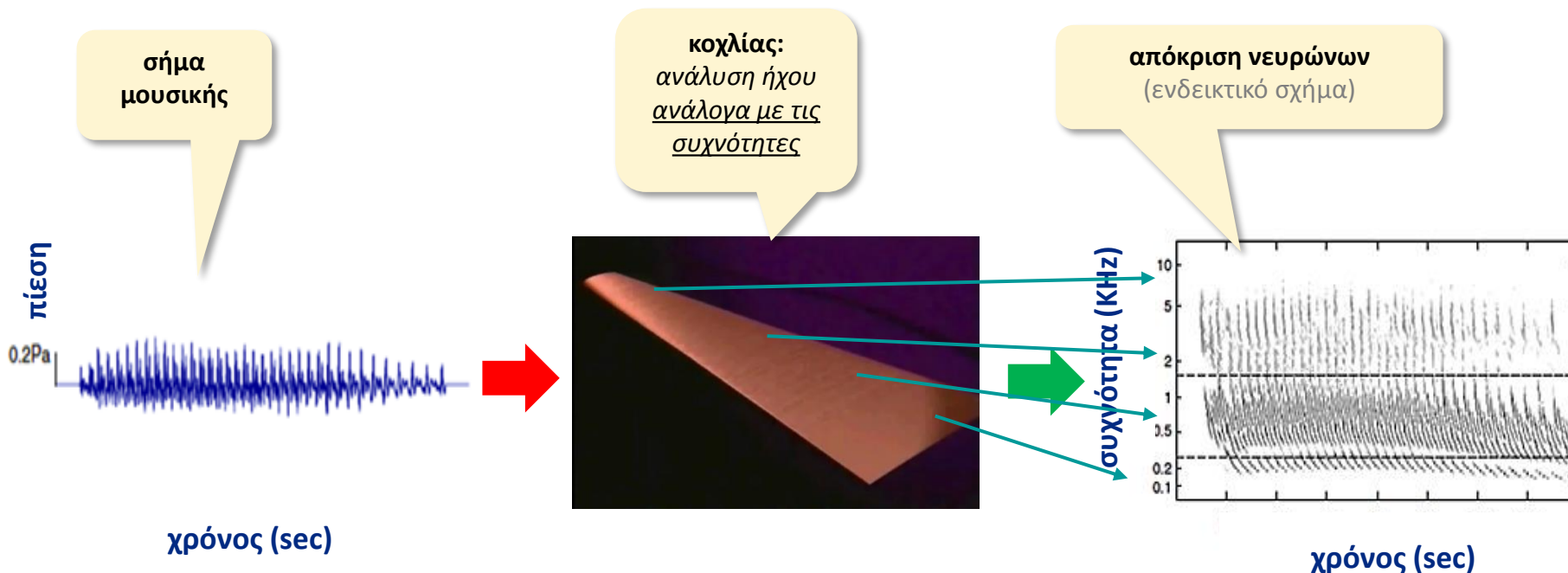
η τεχνολογία του ήχου αξιοποιεί μηχανισμούς ακοής

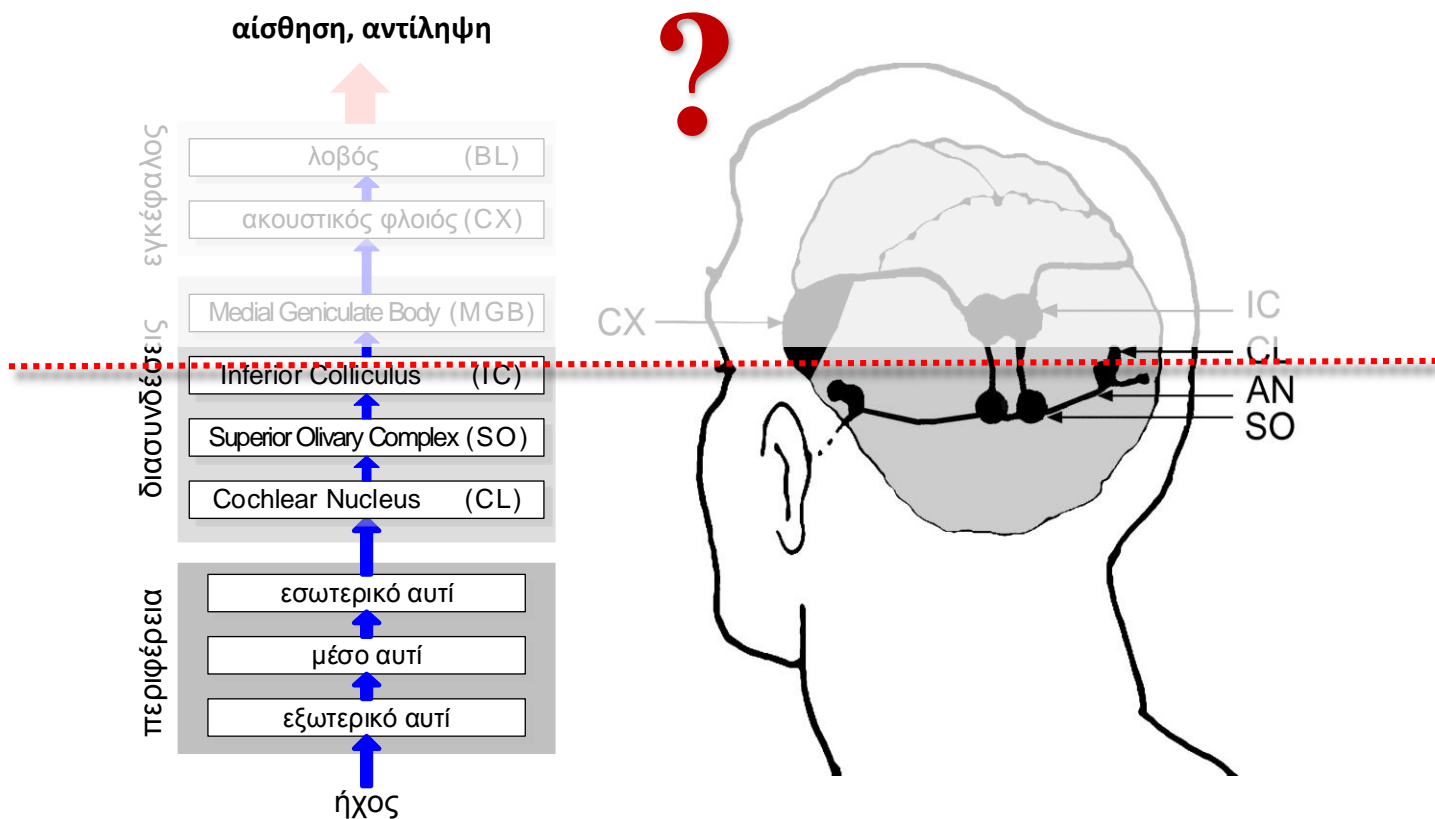
μηχανισμός: ανάλυση / κωδικοποίηση συχνότητων στον κοχλία

- απόκριση νευρώνων παλμικό σήμα («0» ή «1»)
- το πλάτος (ένταση) εκφράζεται σαν αύξηση πυκνότητας παλμών
- μη γραμμική διεργασία – στατιστική συμπεριφορά

μηχανισμός: επεξεργασία / κωδικοποίηση σε διαδοχικά στάδια

ομάδα τεχνολογίας ήχου & ακουστικής

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΝΣΥΡΜΑΤΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

<http://www.wcl.ece.upatras.gr/AudioGroup/>